

OCHRANA POROSTŮ OZIMÉ ŘEPKY NA JAŘE

Protection of oilseed rape stands in spring

Petr FILIP

Dow AgroSciences

Summary: Investment in oilseed rape stands in the spring, especially nitrogen fertilization, protection against stem weevils (insecticide Nurell D) and correction of weed infestation of dicotyledonous weeds (herbicide Galera) are costs that should multiply return. Properly applied insecticide is also the cheapest fungicide. Optimal solution offers product Nurell D, which can kill adults, eggs and also hatching larvae. High return provides two applications of Nurell D, where the first is applied at the time of stem weevil air raid and the second at the time of an air raid of Pollen beetle.

Keywords: *winter oilseed rape, pests, insecticide, stems weevils, pollen beetle, Nurelle D, weeds, herbicide, Galera*

Souhrn: Vložené investice do porostů řepky na jaře, především přihnojení dusíkem, ochrana proti stonkovým krytonoscům (insekticid Nurelle D) a korekce zaplevelení dvouděložnými plevely (herbicid Galera) jsou náklady, které by se měly několikanásobně vrátit. Správně aplikovaný insekticid je zároveň i nejlevnějším fungicidem. Optimální řešení nabízí přípravek Nurelle D, který dokáže hubit dospělce, nakladená vajíčka i líhnoucí se larvičky. Vysokou návratnost poskytují 2 aplikace Nurelle D, kdy první je aplikována v době náletu stonkových krytonosců a druhá v době náletu blýskáčka.

Klíčová slova: *řepka ozimá, škůdci, insekticid, stonková krytonosci, blýskáček, Nurelle D, plevel, herbicid, Galera*

Díky spotřebě řepkového oleje pro lidskou výživu, ale i pro výrobu metylesteru jako příměsí do paliv, zájem o řepku nadále trvá. Při současné cenové hladině ostatních komodit je předpoklad nejvyšší návratnosti investic právě u řepky. Pokud se bude pěstitel na jaře rozhodovat, jak použít omezené finanční prostředky, u řepky by výrazně šetřit neměl.

Vložené jarní investice do porostů řepky, především včasné přihnojení dusíkem a ochrana proti stonkovým škůdcům, korekce případného zaplevelení dvouděložnými plevely postemergentním herbicidem Galerou jsou náklady, které by se měly několikanásobně vrátit.

O výši budoucí sklizně se rozhoduje již po otevření jara a je nutné dodržet všechny agronomické zásady tak, aby řepka nebyla od počátku růstu na jaře brzděna a dokázala využít svůj genetický potenciál pro realizaci vysoké úrody.

Prvním důležitým krokem bude umožnit rostlinám rychlý růst a vývoj na jaře, což je podmíněno včasným přihnojením dusíkem, tak, aby řepka z počátku vegetace nestrádala. Pokud se toto opatření zanedbá, není ho již možno kompenzovat ani vysokými dávkami dusíku v průběhu další vegetace.

Změnou odrůdové skladby a požadovanou nižší hustotou porostů ozimé řepky stoupá škodlivost stonkových krytonosců. Protože jedním z přímých následků žírů larev ve stoncích řepky je snížení počtu větví napadených rostlin. Zanedbáním ochrany proti stonkovým škůdcům tedy pěstitel přichází o podstatnou část výnosového potenciálu výkonných odrůd či hybridů o počet větví. Dále je snížena mechanická pevnost stonku a zvyšuje se náchylnost k poléhání a v neposlední řadě místa vpichu a výlezové otvory larev po skončeném žíru v dřeni stonku jsou pak vstupními branami pro následnou časnou infekci houbovými chorobami. Čím je napadení houbovými chorobami časnější, tím více rostliny předčasně dozrávají a semena již před sklizní vypadnou ze šesulí nebo se celé rostliny propadnou v porostu pod úroveň žací lišty. Správně zvládnutá

ochrana řepky proti stonkovým krytonoscům může nebezpečné rozšíření chorob v porostu silně omezit nebo jej oddálit. Proto je správně aplikovaný insekticid v ozimé řepce zároveň i nejlevnějším fungicidem. Vedle toho jen vitální a plně navětvený porost vrací zpět všechny další finanční vklady. Naopak zanedbání ochrany proti stonkovým škůdcům tak většinou snižuje výnos více než zanedbání ochrany proti šesulovému škůdcům.

Optimální řešení nabízí přípravek Nurelle D, který dokáže hubit dospělce, nakladená vajíčka i líhnoucí se larvičky. Tato velmi významná vlastnost umožňuje aplikovat Nurelle D 5 dní po zjištění kritického náletu. Po aplikaci Nurelle D jsou postupně nalétávající vlny škůdců hubeny rezidui Nurelle D až po dobu 21 dnů. Svoji pozitivní roli zde sehrává také repelence Nurelle D. Jedna správně načasovaná aplikace Nurelle D tak dokáže nahradit opakované použití běžných pyrethroidů a přináší tak nejvyšší návratnost.

Vzhledem k dlouholetému silnému zastoupení řepky na orné půdě v ČR je dnes nutno držet řepku v jarních měsících pod insekticidní clonou. Vysokou návratnost poskytují 2 aplikace Nurelle D v dávce 0,6 l/ha, když první je aplikována v době nejsilnějšího náletu stonkových škůdců (většinou v období března) a druhá pak v době silného náletu blýskáčka nebo min 3 dny před počátkem květu řepky (většinou 3-5 týdnů od první aplikace). Druhá aplikace Nurelle D dohubí případné pozdější nálety stonkových škůdců, vyhubí blýskáčka, omezí výskyt krytonosce šesulového, který v té době provádí na řepce úživný žír a potlačí rodičovskou generaci bejломorky kapustové. Takto ošetřený porost by měl být plně navětvený, s minimálními škodami způsobenými stonkovými škůdci a blýskáčkem a plně tak připraven pro další investice ve formě dalších vstupů.

Insekticidní clona je pro výnosy nad 3,5 tuny nutností. Pokud se neprovede včas, přicházíme v průměru o 15-30 % výnosu, v některých případech došlo k poklesu výnosu až o 40 % a více.

Kontaktní adresa

Ing. Petr Filip, Dow AgroSciences mobil: 602 248 198, e-mail: pfilip@dow.com